

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

23.08.2013

Lausuntopyyntö 17.6.2013, Asianr. NV-09571-11

LAUSUNTO RÖYTTÄN EDUSTAN MERITUULIPUISTON OSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA

Rajajokikomissio on aiemmin 15.3.2012 lausunut Röyttän merituulipuiston osayleiskaavaluonnoksesta. Hanke sijoittuu Suomen ja Ruotsin välisen rajajokisopimuksen soveltamisalueelle.

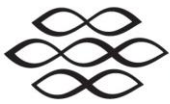
Tornion kaupunki on alustavasti 6.5.2013 hyväksynyt osayleiskaavaehdotuksen (päiväty 16.11.2012) Röyttän edustan merituulipuistolle ja sen johdosta pyytää lausuntoa ehdotuksesta. Suomen ympäristöministeriö on ilmoittanut Naturvårdsverketille mahdollisuudesta jättää kannanotto ehdotuksesta. Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio antaa lausunnon tässä yhteydessä.

Osayleiskaava laaditaan ja se toimii suoraan perusteena osayleiskaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntämiselle

Tuulivoimalayksiköiden lukumäärä on vähentynyt 14:ään, eli alueelle enintään sijoitettavien yksiköiden määrä on aiempia suunnitelmia vähäisempi. Päivitetty osayleiskaavaehdotus huomioi kalastussäännön osoittamat vaelluskalojen rauhoituspiirit Torniojoen suualueella. Komissio katsoo, että hankkeen mahdollisia vaikutuksia ja haittoja tulee määrätietoisesti ennaltaehkäistä ja vähentää. Kalatalousviranomaisen asiantuntemus tulee huolella huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Kalaston elinmahdollisuudet rajan molemmin puolen tulee turvata hanketta toteutettaessa. Merkittävä osa perämeren jokikohtaisista luonnonlohikannoista vaelttaa Suomen rannikkoa pitkin kutujokiinsa. Tuulivoimapuistossa tehtävän ruoppauksen aiheuttaman veden samentumisen vaikutukset yhdessä alueen muiden mahdollisten ruoppaushankkeiden kanssa voivat olla merkittäviä, riippuen tuulivoimapuiston ja yksittäisten voimalayksiköiden rakennustöiden ajoittumisesta Röyttän merialueella.

Huomioiden sen, että erityisesti Tornionjoki sekä Kalixjoki lännempänä tuottavat suurimman osan Itämeren luonnonlohikannasta sekä sen seikan että rakentaminen kestää useiden vuosien ja kutuvaellusten ajan, on tärkeä tunnistaa hankkeen vaikutukset siinä tapauksessa että se yksinään ja yhdessä muiden alueen hankkeiden kanssa voi aiheuttaa usean vuoden ajan odottamattomia vaihteluita vaelluskalojen kantoihin, ml. vaellussiika.

Riippuen rakennustavasta ja kaapelien sijoittumisesta hankkeen vaikutukset voivat vaihdella. Yksittäisen voimalayksikön rakennusaika on lyhyt, mutta koko hankkeen rakentuminen kestää 4-5 vuotta. Olosuhteiden arvioidaan palautuvan normaaleiksi muutaman vuoden kuluttua rakentamisen päätyttyä. Alue, jonka voimalayksikkö vaatii on sinänsä pieni mutta alueen merkitys kalastulle ja kalastukselle on merkittävä niin alueellisesti kuin kansainvälisestikin.

Yleiskaavaehdotuksen mukaan osa vaikutuksista vaelluskaloihin on epävarmoja tai tuntemattomia johtuen puutteellisista tai puuttuvista tutkimuksista (melu, värinä, sähkömagneettiset kentät, veden samentuminen suhteessa kalojen käyttäytymiseen, vaellusajankohtaan, mahdolliseen estevaikutukseen). Näin herkillä ja merkittävällä alueella on syytä noudattaa varovaisuusperiaatetta. Korkealuokkaisen suunnittelun ja rakennus- ja turbiinitekniikan valinnalla sekä rakennusajankohdan valinnalla (vaellusjakson ulkopuolella) voidaan mahdollisia negatiivisia vaikutuksia lieventää. On myös tärkeää, että hankkeen rakentamisaikainen sekä toiminnan aikainen seuranta on niin kattavaa, että mahdolliset vaikutukset ympäristöön ja ennen kaikkea kalakantoihin voidaan objektiivisesti todentaa

Luonnonsuojelullisesti tärkeään Haaparannan saaristoon kohdistuu vaikutuksia ympäristön ja maiseman muutoksena erityisesti saariston itäosissa valtakunnanrajan tuntumassa. Perämeren kansallispuisto Suomen puolella sijaitsee myös tuulipuiston vaikutusalueella.

Kun yksityiskohtaisempaa asemakaavaa alueelle ei laadita, tulee osayleiskaavan määräysten olla riittävän yksiselitteiset, koska ne ovat suoraan perusteena voimaloiden rakennusluville.

Johan Antti
puheenjohtaja

Timo Jokelainen
varapuheenjohtaja

Virve Sallialmi
sihteeri

TIEDOKSI Tornion kaupunki